

Trump wint, maar op punten, op enkele punten

Bart Kerremans is hoogleraar internationale relaties en Amerikaanse politiek aan de KULeuven

20 oktober 2016

LEES LATER ★

★ Lees later Deel Deel
   7 shares

Donald Trump. ©AFP

 2

Het laatste van de drie presidentiële debatten is net achter de rug. En het werd een overwinning op punten, niet meer dan enkele punten, voor Trump. En dat valt letterlijk te nemen. Hij zal er een klein voordeel mee doen naar 8 november toe. Een klein voordeel.

Want wat was de inzet van dit debat? Verschillende commentatoren gaven de laatste dagen aan dat de inzet voor Trump erin bestond te bewijzen dat hij (toch) het juiste temperament heeft om president te zijn. Dat was de inzet niet. Daarvoor zijn we al veel te ver in het campagneseizoen. De kandidaten kunnen het beeld dat de kiezers van hen hebben nu niet meer fundamenteel veranderen. Als ze daarop zouden inzetten zouden ze hun geloofwaardigheid bij hun kern van aanhangers alleen maar ondermijnen.

inRead invented by Teads

Bart Kerremans. ©© KU Leuven - Rob Stevens

Dat is zeker zo voor Trump. Een gepolijste, gedisciplineerde Donald zou zijn sterkste troef – het beeld dat hij authentiek is – onderuit hebben gehaald. Dat was wel het laatste wat hij moest doen. En dat heeft hij dan ook niet gedaan. Zijn opdracht bestond erin de schade van de laatste twee weken weg te werken bij de meest religieuze kiezers en tegelijkertijd ervoor te zorgen dat hij ook in het politieke centrum nieuwe zieltjes kon winnen. In het eerste is hij geslaagd, in het tweede niet. In beide gevallen dankzij de moderator. Die laatste is dan ook de échte winnaar van dit debat.

FOX-haters willen het niet graag lezen, maar Chris Wallace stak als moderator in dit debat met kop en schouders boven de moderators van de twee vorige presidentiële debatten

FOX-haters zullen het niet graag lezen, maar Chris Wallace stak als moderator in dit debat met kop en schouders boven de moderators van de twee vorige presidentiële debatten... met kop én schouders. Het was één van de best gemodereerde presidentiële debatten sinds lange tijd. Maar hij had natuurlijk wel een groot voordeel: hij had Trump en Clinton al in twee eerdere debatten tegen elkaar aan het werk gezien en kon dus goed inschatten hoe hij ze moest aanpakken. En dat deed hij met brio. “Met brio” betekent in de aanloop naar de verkiezingen dat scherpe vragen werden gesteld en dat kandidaten telkenmale terug naar die vragen werden gestuurd. Het betekende doorvragen op basis van feiten en aandringen op die feiten. En het betekende ook dat de kandidaten er bij momenten op gewezen werden dat de spelregels waren en dat ze zich eraan moesten houden. En dat is wat Wallace deed. En het leverde Trump die enkele punten op maar ook niet meer. En twee zaken stonden daarin centraal: abortus en de vraag of hij het verkiezingsresultaat van 8 november zou aanvaarden.

Dat abortus Trump een voordeel opleverde, heeft te maken met één van de factoren die hem de laatste weken sterk achteruit heeft doen gaan in de peilingen: het feit dat een deel van de meest conservatieve, religieuze kiezers aan het afhaken was. In sommige staten zoals Georgia, Arizona, Utah en zelfs Texas was

dit in toenemende mate zichtbaar. De conservatieve, religieuze kiezers zullen nooit op Hillary stemmen, dat is duidelijk. Maar de hele heisa rond Trump's gedrag naar vrouwen toe zaaide de laatste week wel enorme twijfel en verdeeldheid in hun kringen. En die kiezers heeft Trump nodig, broodnodig.

SHARE

Trump wint dus, maar op punten, op enkele punten. Zijn weg naar het Witte Huis blijft daardoor lastig, bijzonder lastig, en de kans dat Clinton Obama zal opvolgen groot

De twijfel en verdeeldheid hadden te maken met de vraag of Trump er wel een christelijke levenswandel op nahoudt en of dit de bepalende factor moet zijn in het stemgedrag. Moest dit zwaarder wegen dan de afkeer (soms haat) ten aanzien van Clinton of niet? Moest men derhalve toch voor Trump stemmen of eerder thuisblijven of voor een derde kandidaat stemmen zoals McMullin in Utah? Een discussie over abortus, en dan zeker de manier waarop Trump de kwestie aanpakte in het debat van vannacht, kon hier soelaas brengen. Dit was zeker zo bij de conservatieve vrouwen gezien vooral deze met de betrokken twijfels te kampen hadden. Het beeld van de foetus die vlak voor de geboorte nog wordt geaborteerd – het beeld dat Trump dankzij Wallace in de beginfase van het debat verschillende malen naar voor kon schuiven – werkt bij deze groep bijzonder mobiliserend en dat is precies wat hij nodig had.

Maar het zal wellicht niet voldoende zijn. Om president te kunnen worden, heeft hij ook de meer gematigde kiezers nodig en die blijken de laatste weken sterk naar Clinton over te hellen. Om daar iets aan te

doen moest hij Clinton consistent als de
kandidaat van het verleden afschilderen,
als de kandidaat die voor een derde
Obama-periode zou zorgen en die
ondertussen haar sponsors uit Wall Street
zou bedienen. Dat deed hij ook.

Maar debatten draaien niet alleen om
datgene wat daar wordt gezegd maar ook
om datgene wat na afloop de headlines zal
halen. En daar schoot Trump zich in de
eigen voet. En opnieuw lag een vraag van
Chris Wallace aan de basis. “Zou hij zich
neerleggen bij het resultaat van de
verkiezingen? Zou hij dat aanvaarden
mocht hij een nederlaag lijden?” Trump
wilde dat niet toezeggen. Hij zou pas
oordelen als de verkiezingen zelf achter de
rug waren en ondertussen iedereen “in
suspense” laten. Wat het opsluiten van
Clinton was voor het tweede presidentiële
debat werd de “suspense” voor dit derde
debat. De gematigde kiezer zal er weinig
begrip voor hebben en zal het eerder als
een element zien om verder aan Trump te
twijfelen. Dat is wat Clinton eigenlijk
nodig had. Trump wint dus, maar op
punten, op enkele punten. Zijn weg naar
het Witte Huis blijft daardoor lastig,
bijzonder lastig, en de kans dat Clinton
Obama zal opvolgen groot.

DOSSIER VERKIEZINGEN VS

[LEES ALLE ARTIKELS](#)
[LEES MEER OVER](#)

nationale verkiezingen | Clinton Obama |
Trump

★ Lees later Deel Deel
   7 shares

TOPICS
MEER OPINIE

5°

TV

KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTENDIENST

PASSIE VAN DEVOS

Als het écht om democratie gaat, is meer dialoog met de jammerlijken aangewezen

COLUMN

Als Marsmensjes op onze planeet zouden landen, welke sport zouden zij het leukst vinden?

TOPICS

KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTENDIENST

Zesde mogelijk op de hoogte
van alle nieuwsupdates?
Volg De Morgen op Twitter

MEEST GELEZEN

MEEST RECENT

- 1 Kunnen we in godsnaam stoppen aandacht te besteden aan een probleem dat er nooit een was?
- 2 Brussel doet zichzelf concertzaal cadeau: "Hallucinant"
- 3 "Trump leek verbaasd over omvang presidentiële taken"
- 4 Van abortus tot onderzoek naar Clinton: dit heeft Trump gezegd in eerste tv-interview
- 5 Ja, het wordt spannend met Trump. Het echte drama is dat dat helemaal niet hoeven had

DM

Voor abonnees

Select.

Kiosk.

Voordelen.

- 1 Hoe Sir Bradley Wiggins morgen de Gentse Zesdaagse in zijn geboortestad rijdt als eerbetoon aan zijn vader
- 2 Weegt Parys zwaar genoeg om Leuven geel-zwart te kleuren?
- 3 Onze kinderen surfen "schrikbarend" roekeloos
- 4 Big Pharma lijkt toch allerarmsten te helpen

5 TOPICS

'Ventenregering' blijkt niet vrouwvriendelijk

5°

10 TV READS

KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTENDIENST

BINNENLAND

Belg werkt veel minder lang dan gemiddelde Europeaan

GLOBAL WARMING

2016 wordt warmste jaar ooit gemeten

BRUSSEL

Brussel doet zichzelf concertzaal cadeau: "Hallucinant"

UPDATE

3,8 miljoen Nederlandstalige accounts van sekssites gehackt

N-VA LEUVEN

Weegt Parys zwaar genoeg om Leuven geel-zwart te kleuren?

TELEVISIE

7 topreeksen om naar (uit)

te kijken

TOPICS

5°

TV

KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTENDIENST

BUITENLAND

Rauw, radicaal en ongelikte
beer: deze man wordt
Trump's belangrijkste
adviseur

STANDPUNT

Ja, het wordt spannend
met Trump. Het echte
drama is dat dat helemaal
niet hoeven had

5 MEEST GEDEELDE ARTIKELS

WETENSCHAP

Morgen te zien: de vetste volle maan
sinds 1948

♥ 488

OPINIE

We mogen niet opkijken naar de
superrijken

♥ 431

TOPICS

ZWARTE PIET OF NIET?

Lies Lefever: Een Pietenpact? Te gek om los te lopen!

KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTENDIENST

Instagram Twitter Facebook

♥ 336

ZWARTE PIET

Homans: "Minderhedenforum krijgt geen subsidies om onzin over Zwarte Piet uit te kramen"

♥ 295

CONCERTNIEUWS

Foo Fighters hinten op Belgisch concert

♥ 286

spaargids.be

Top onderhandelde **woonleningen**

Woonlening op 15 jaar vast

Rente: **1.24%** »

Rente: **1.27%** »

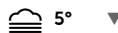
Rente: **1.32%** »

Simuleer mijn woonlening!

BINNENLAND

- Opgelichte Ludo Philippaerts krijgt 725.000 euro schadevergoeding
- EK voetbal had positieve impact op Belgische economie
- Doe de test: hoe hoog is risico op diabetes?

TOPICS

BUITENLAND

KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTENDIENST

- Aantal echtscheidingen in Italië stijgt door nieuwe wet met 57 procent
- Massale drugsactie in aan België grenzende Nederlandse gemeenten
- Trump en Chinese president bepleiten samenwerking in verzoenend telefoongesprek

POLITIEK

- Bernard Wesphael kondigt comeback aan
- België en Nederland kopen samen oorlogsschepen
- Gedaan met cafévoetbal?

ECONOMIE

- Onder welke depositogarantieregeling valt je bank?
- Jongerenbonus wordt werkervaring
- Muyters: "Hopen dat contacten leiden tot contracten"

WETENSCHAP

- 2016 wordt warmste jaar ooit gemeten
- Tihange 1 maand langer dicht
- Big Pharma lijkt toch allerarmsten te helpen

OPINIE

- Als Marsmensjes op onze planeet zouden landen, welke sport zouden zij het leukst vinden?
- Een supermaan is niet fenomenaal. Dat we maanbewegingen zo zorgvuldig kunnen beschrijven is dat wel
- Als het écht om democratie gaat, is meer dialoog met de jammerlijken aangewezen

SPORT

- Genk-KV Mechelen wordt niet herspeeld
- "Mauresmo stopt als kapitein van Franse Fed Cup-ploeg"
- Hoe Sir Bradley Wiggins morgen de Gentse Zesdaagse in zijn geboortestad rijdt als erbetoon aan zijn vader

TOPICS

KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTENDIENST

Nieuws > Opinie > opinie >

Trump wint, maar op punten, op enkele
punten

Ontvang iedere dag het belangrijkste
nieuws in uw mailbox

kris.scheys@soc.kuleuven.be

AANVRAGEN

DEMORGEN.BE

De Morgen op Facebook

De Morgen op Twitter

Raadpleeg het archief

Cookiebeleid

DE KRANT

Info over nieuw abonnement

Info over lopend abonnement

Online krant

OVER DE MORGEN

Contacteer ons

Adverteren

Vacatures

DE PERSGROEP
Benelux
DIGITAL

© 2016 De Persgroep Digital

Alle rechten voorbehouden

Lees de [gebruiksvoorwaarden](#) en het [privacybeleid](#)

Bezoek ook www.volkskrant.nl

LICENSE & PUBLISH

go

ciM internet